

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

«Danica» izhaja vsak petek na celi polt in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarni sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za 1/2 leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide »Danica« dan poprej.

Tečaj L.

V Ljubljani, 15. januarija 1897

List 2.

Sladko Imé — Jezus.

Sladko radost v srcu čuti,
Kdor spominja se na Te;
Kaj še le, ko Tebe sluti
V duši, o sladkó Imé.

Kdor zavrže grehov zmote,
Rad ga slušaš Jezus, Ti,
Rad usmiliš se sirote,
Če Te najti spet želi.

Jezik ni izreči zmožen,
Kaj pač vredna je blagost,
Kadar reven in nadložen
Kdo okuša Te — sladkost.

Jezus Gospodar stvarjenja,
Zmagovalec zlih moči.
Polna duša je strmenja,
Ko ponižaš k njej se Ti.

Angelov se vrste svete
Klanjajo Ti večni čas,
Trume Ti svetnikov vnete
Slavospev pojó na glas.

In zato vse svoje želje
V Tebi druží verni rod.
Ker iz Tebe vse veselje
Njemu siplje se na pot.

Pot mi hodimo sirotnih,
V tmíni tavamo zemljé,
Bodi mila luč popotnih,
Jezusa sladkó Imé!

Sveti nam v višave srečne,
Sleherñ v nas uničí dvom,
Da kedaj vse čase večne
V last nam bo Tvoj rajski dom.

J. P. Belostenski.

Čudeži.

Evangelij prihodnje nedelje nam pripoveduje, kako je Gospod Jezus storil v začetku svojega delovanja prvi čudež, da je namreč spremenil na ženitnini v Kani galilejski vodo v vino in je s tem novoporočencema iz zadrege pomagal. Ta čudež pa ni bil jedini, ki ga je Gospod storil, ampak povsodi, kjer je hodil in kjer je bil, delal je vsakovrstne čudeže ter s tem pokazal, da je on res od Boga poslani obljubljeni Odrešenik. Sam se je skliceval zato na čudeže rekoč: „Dela namreč, katera mi je Oče dal, da jih delam, ta dela, katera delam, pričujejo o meni, da me je Oče poslal“ (Jan. 5, 36). Čudeži, katere je Gospod delal, pričajo tedaj njegovo božjo natoro.

Tako so verovali in mislili dosedaj večinoma vsi kristjani in po tej veri so tudi živeli. V novejšem času pa je ljudem jel nauk Gospodov presedati, njegov jarem jim je postal težak, njegovo breme zoperno in ker jim ni ugajalo živeti pametno in sveto, ampak pregrešno in neumno, zato so začeli tajiti resničnost naše sv. vere, tajiti tudi to, da je Jezus Kristus pravi Bog. Ker, če ni Kristus Bog, dejali so, nas tudi njegov nauk ne veže, in tako so z nevero in bogotajstvom hoteli zakriti svoje grehe in svojo sprijenost. Večinoma vsaka nevera je posledica slabe, grešne volje, a ne razuma.

Da bi omajali temeljno katoliško resnico o Bogu Kristusu, zato so začeli napadati čudeže njegove in nekateri so rekli, da Gospod ni delal čudežev, ampak je le sleparil; drugi pa so dejali, da čudeži sploh niso mogoči. Oboje je jednako bogokletno in pogubljivo, in žalostno je, da so v

zadnjem času pri nas nastopili ljudje, ki učeč krive nauke taje božjo natoro Kristusovo in zato tudi čudeže. Ne zdi se nam toraj odveč, da spregovorimo tudi v „Danici“ par besedij o čudežih, ker je ta važen nauk morebiti premalo znan.

Predno pa govorimo, so li čudeži sploh mogoči, hočemo še povedati, kaj so čudeži. Čudež je nenavadno dejanje (katero pa lahko vidimo ali slišimo ali čutimo), katero se zgodi v natori, pa presega vse stvarjene natorne moči, zato, da se potrdi kaka nadnaravna stvar. N. pr. Gospod spremeni vodo v vino; to je nenavaden dogodek, ki se redkokedaj zgodi in kedar se zgodi, se le po čudežu zgodi: natora sama iz sebe nima te moči, da bi na tak način spremenila vodo v vino, kakor je Gospod to storil, ta dogodek tedaj presega njene moči; potrdil pa je Jezus s tem, da je on Bog, Gospodar vseh stvarjenih stvari.

Čudeži so mogoči in sicer zato, ker niso nasprotni božji vsegamogočnosti. Kakor hitro kdo pripozna in veruje, da biva Bog, mora tudi pripoznati čudeže. Kajti, ko bi Bog ne bil vsegamogočen, bi ne bil Bog, ampak bi bil odvisen od drugega, ki bi imel to popolnost. Bog pa ni odvisen od nikogar, ampak je sam iz sebe in zato vsegamogočen. Če je Bog vsegamogočen, potem zamore delati sploh vse, kar ni v nasprotju z njim samim in z resnico, in zamore tudi delati čudeže. Kdo bi se pač upal trditi, da Bog, kateri je vstvaril naravo in vanjo položil naravne zakone, da ta Bog ne more sedaj pa sedaj poseči v tek naravnih sil in jih po svoji modrosti uravnati? Kdor ima srce neskaljeno od grešnega peklenškega dima, ta mora to pripoznati. Če more že umrljivi, zlasti človek poseči v naravne sile in jih po svoji potrebi voditi, zakaj bi pač tega ne mogel Oni, ki jih je vstvaril? Glejte! Voda izpariva počasi, če pa človek pospešuje izparivanje vode s tem, da jo segreva in potem te pare vjame v tesnem prostoru, more s temi parami goniti stroje, kakor se to zgodi pri železničnih strojih. — Šele tedaj se napravi v hudournih oblakih mnogo elektrike, ako je zrak prav soparen. Ljudje pa na navadnem kolovratu umejo pripravljati električno iskro, kar je prav za prav isto, ko blisk in grom iz oblaka, le v manjši meri. — Lekarnar po zdravnikovem navodilu meša različna zdravila, ki bi bila sama zase celo strupena, a v zvezi z drugimi bolniku polajšajo bolečine in ga celo ozdravijo. Če torej zamore naš omejeni razum in naša slaba volja posegati v natorne moči in jih voditi, koliko bolj zamore to najpopolnejši božji um in najpopolnejša božja volja.

Splošna je vera v neko višje bitje, v Boga in v njegovo previdnost. To nam dokazuje to, ker vsi narodi molijo. Molitev pa sloni ravno na tej veri v Boga in njegovo božjo previdnost. Kako bi pač bila mogoča molitev za odvrnenje raznih nezgod, če bi ne imeli prepričanja, da niso naravni zakoni neupogljivi, nespremenljivi, če bi ne verovali, da biva neka višja moč — Bog, v katerega rokah so ti naravni zakoni voljno orodje, da deluje Bog in po naravnem redu, pa tudi izvan in nad tem redom? N. pr. ob postelji bolnega deteta sedi otožna, skrbna mati in s strahom zre v obličje, rudeče od vročine, spremljajoče hudo bolezen. Zdravila ljubemu otroku ne pomagajo nič; tu se zateče mati k molitvi in iskreno, kakor zna le materino srce, prosi Boga, naj prime božjo deklo smrt za roke, da ne pokosi tega njej tako druzega življenja. Stopite k materi, zatopljeni v molitev in recite: „Neumnica, čemu moliš? Vse se mora zgoditi po večnih natornih postavah in se zgodi, ker se mora tako zgoditi“. Začudena upre mati oko v vas in reče zmajaje z glavo: „Pri Bogu ni nobenega „mora“, če le hoče, me usliši.“ — Ali ste videli, priprosta žena vam priča, da Bogu ni nič nemogoče, tudi ne čudež? Kakor čudeži niso v nasprotju z božjo vsegamogočnostjo, tako tudi ne z njegovo modrostjo. Kdo more dokazati, da je to zoper natoro, če Stvarnik pusti, da za nekaj časa natorne moči ne delujejo ali kako drugače delujejo, v čemer ravno čudež obstaja? Nihče! In če niso zoper natoro, tudi niso zoper Stvarnikovo modrost, ker ta je po neskončni modrosti natoro uredil. Da, čudeži so naši človeški natori prav prikladni, kakor piše sv. Avguštin: „Če bi Bog vedno čudeže delal, postalo bi to vsakdanje in mi bi se za to ne zmenili. Po svoji usmiljenosti pa si je prihranil nekaj, kar bo storil v primernem času izvan naravnega reda, da se čudimo nad nenavadnim dogodkom,“ sicer pa „kdo je spoznal misel Gospodovo ali kdo je bil njegov svetovalec?“ „O globočine bogastva, modrosti in znanja božjega! kako nerazumljive so njegove sodbe in neizvedljiva njegova pot!“ (Rim. 11, 33, 34.)

Čudeži so torej mogoči in čudeže je Gospod Jezus Kristus tudi delal, da je potrdil v drugih vero o svoji božji natori. Tudi drugi možje, ki so začeli motiti svet z novo vero, so hoteli delati čudeže, a se jim ni posrečilo in to, kar se o njih čudežih pripoveduje, so le zgolj bajke. Poglejmo nalašč, kake „čudeže“ je delal Muhamed! Na njegovo povelje je prišel mesec iznad oblakov pred sodišče, kjer so ga tožili, in je smuknil parkrat skozi Muhamedov rokav. Bu-

dalnost! Neki drugi mož, Apolonij iz Tijane je menda na sodeh kot na konjih jahal! Pa dosti teh neumnostij in poglejmo raje, kako Jezus dela čudeže. Vedno z isto dobroto in milobo, brez vsake napetosti in smešnosti, brez napuha, ampak v ponižnosti dela Gospod čudeže in ne z namenom, da bi se ljudje čudili ali pa bali in za vsc dobrote, katere čudežno deli, žanje le preganjanje in slednjič smrt. In to naj bi bila sleparija, kakor se drznejo trditi novodobni pagani in bogotajci? Ne, to je najjasnejši dokaz, da Gospod dela čudeže iz tega namena, da potrjuje svoje božje poslanstvo. Kdor čudežem ne verjame, tudi Gospodu ne verjame, ne verjame pa zato ne, ker mu je vera nadležna. —

Drobtinice

iz raznih letnikov „Zgodnje Danice“ za njeno petdesetletnico.

I.

Redka in veči del vesela je sleherna 50letnica, in se navadno slovesno obhaja, bodi v manjšem krogu n. pr. otrok do starišev, župljanov do župnika, ali v večjem, n. pr. podanikov do kralja, vernih do škofa ali papeža; osobito je to lepa navada naše dobe. Taka slovesnost budi čutila spoštovanja in hvaležnosti, ljubezni in udanosti. Ali bi se ne spodobilo, da bi omislili tako primerno slavnost za bližnjo petdesetletnico naše priljubljene „Zgodnje Danice“, ker je velicega pomena in vpliva za katoliško cerkev in za katoliško življenje sploh ali posebej za naš slovenski narod in za slehernega bralca in zavednega kristjana, ker tukaj bere mikavne prigodke, podučljive nauke in vzgledne v lastno in družini korist. Starim se spet prebude nekdanji nauki in vzgledi; mladim se odpira obširno polje minulih časov in razdovedno pregledujejo staro in vedno novo krščansko življenje, zasebno doma, javno v sv. cerkvi. Tu se vidi, da je človeško življenje vedna vojska, kjer vedno prete nevarnosti od zunaj in znotraj, zdaj burne zdaj skrite; vidi se, da iz malega zrnja ali kali zraste veliko drevo dobrega ali hudega, pa tudi da dobro seme in plevel skupaj raste do žetve; sploh, da previdnost božja obsega veliko in malo, da sega od konca do konca. Tudi nam kaže naša „Danica“ vedni napredek v vedi in umetnosti, v krščanski omiki in literaturi; sploh, vedno gibanje, vedni spremin. Res je, da časnik ni vrščen sistematično, ker mu to ni namen, in od vsacega pove le to, kar tirjajo sedanje potrebe, vrste se pa v vednem toku, kakor sploh v človeškem življenju, kaže se solnčna in senčna stran, kaže pravo zrkalo človeškega in družbenega življenja, ki izvira iz raznih virov, in spet rodi kal za dobre in slabe nasledke. Vse je v tesni zvezi med seboj, in nič ni zgoli slučaj. Bolj ali manj je povsod očitna roka božja in zato tudi tukaj velja: *Historia magistra vitae*, zgodovina je učiteljica življenja.

Lepa prednost in dika „Zgodnje Danice“ je zlasti, dasi je v teku dolgih let vedno enaka, dosledna ostala in se ni spreminjevala po ugodnih ali neugodnih okoliščinah, in je tudi v tem oziru vredna

hči svoje matere, sv. katoliške cerkve, ki je za vse čase in vse narode, uči tudi vedno iste sv. resnice, deli iste milosti odrešenja. Naj jo verni narodi poslušajo ali odpadejo; ona hodi ravno tisto pot, odkazano po svojem Začetniku, ki pravi: Jaz sem pot, resnica in življenje. Zato sem prišel na svet, da resnici spričevanje dajem; tako tudi sv. katol. cerkev ob vsih časih v bistvu ni pičice spremenila; enako tudi njena služkinja, naša „Danica“, po njenem vzgledu uči ob vsih časih iste resnice, ista sredstva in načela; vsem in vselej kaže pravo pot, bodi priležno ali nepriležno.

To nam bo še bolj razvidno, ako se ozremo na druge časnike, ki se vedno spreminjajo celo v bistvu in v načelih, da jih skoraj ni spoznati. Danes se hlinijo katoliške, jutri bijejo svojo mater sv. katol. cerkev v obraz; danes gorijo za višje namene, jutri služijo podlim načelom. Vzglede imamo že pri domačih listih. Kako uspešno je delal več let za svoj blagi namen, za dobro katoliško šolo „Učiteljski Tovariš“, kako ostudno napada sedaj vse katoliško, da se človeku gnusi in mora z začudenjem vprašati: Ali je to tisti „Učiteljski Tovariš“, ki ga je Praprotnik vredoval, zdaj pa ima zgolj še ime staro, duh pa je zginil! Kako poštene so bile pod dr. Bleiweisom stare „Novice“, ko so delale toliko le za naše geslo „vse za vero, dom, cesarja“; kakšne liberalne rožičke pa kažejo sedanje. Kaj hočemo reči o „Slov. Narodu“, ki je bil prvi čas pod Tomšičem tudi pošten, ki pa je pozneje ne le odpadel od cerkve, temuč ji je postal najhujši nasprotnik, da se je začel sam sebe sramovati. Kako čista in dosledna pa je v tem oziru „Zg. Danica“, ki uči in trdi danes to, kar pred 30—40 leti, in je zato zanesljiva voditeljica narodu v osebnem oziru. Res je katol. narodu varna pot in resnica „Zgodnja Danica“, kot svitlo solnce kaže resnico in vodi k pravi sreči, ne kakor blede luna v zmote in propade.

Preden se oziramo na to „Daničino“ zgodovino, je treba še nekterih opomb.

Pred vsem omenimo, da je bil prvi vrednik in ustanovnik našega lista rajnki dr. Jan. Pogačar, takrat bogoslovski profesor in vodja v Alojzijevišču, in jo je vredoval prve 4 letnike, katerih se je prvi še imenoval „Slov. cerkveni časopis.“ L. 1852 sta prevzela vredništvo r. L. Jeran in g. And. Zamejic. L. 1856 je prevzel to skrb L. Jeran sam, in je vstrajal 40 let do svoje prezgodnje smrti, 25. aprila 1896. Tudi je „Danica“ več let izhajala le pol pole, ali le na 10 dni in je bila zato cenejša (2 gl. 60 kr).

Od začetka so sodelovali sledeči, Slovencem obče znani pisatelji: Peter Hicinger prav veliko o slovenski cerkveni zgodovini, n. pr. prvo razširjevanje kerščanstva po Slovenskem, razne vrste domačih in bližnjih škofov, pa tudi sicer bogoslovske članke o cerkvenih obredih, o edinopravi cerkvi itd. vsa obdelana po njemu lastni točnosti.

Prav rodoviten pisatelj je bil tudi rajnki župnik Val. Sežun, takrat šenpeterski kaplan in obče znan zgodovinar, ki je skozi več letnikov popisoval temeljito: Sedanji obšir katol. cerkve, in je med te obilne številke prav pridno vpletal zgodovino sv. cerkve in raznih krivoverstev. Med prvimi pisatelji je bil tudi znani Blaž Potočnik, ki je zlasti pisal kratke premisleke n. pr. evangelije in tudi sicer nabožne stvari.

Najdejo se tudi že v začetku nekateri slavni slovenski pisatelji n. pr. Ljubavni (Slomšek), Arko, Volc, Varl, Kožuh, Stojan, tudi mladi se kmalu oglase n. pr. Frelih, Resnichi, tudi naš Jeran se že v I. letniku oglasi za katoliško stvar pri raznih priložnostih.

Čez vse lep je začetni pregovor, ki je v resnici pravi program za katoliški časnik vsake dobe. Govori namreč o jedino potrebnem, ki je tista luč in milost, katero je Kristus prinesel in sveti vse čase v sv. katoliški cerkvi, ktera vedno uči le resnice in deli milost vsim vernim vsih časov, in je kraljestvo božje na zemlji, ki je vstanovljeno od Kristusa za vse verne in vse čase, v resnici pravo drevo življenja in spoznanja za vse ljudi in čase, o katerem govore vse evangelijske prilike in ktere ga ne bo konec na vse veke, katero se je začelo po binkošnih in sveti po vsem svetu: pojdite po vsem svetu, pri katerem ostane Jezus Kristus do konca sveta. Pač velikanska misel, ki je z nebes posvetila na revno zemljo, in je v stanu vnovič spremeniti dolino solz v sveti raj, čigar razširjenje popisuje tež. obšir za vse kraje in Miningerjevo zgodovino za vse čase in ga lepo priporočajo kratki evangelijski premisleki.

Tu je na kratko načrtana vsa cerkvena zgodovina, in je v ideji izrečeno, kar naj bi po Jezusovem povelji v dejanji vresničila vsa cerkvena zgodovina. Vse drugo je le pomoček v ta vzvišeni namen, v to slavno nalogo božjega Kraljestva na zemlji.

Ali se ni torej „Danica“ osnovala za velikanski namen, širiti in narisati le božje kraljestvo tukaj na zemlji v zgodovini, da se spremeni v božje kraljestvo v nebesih, ki bo obsegalo vse čase večnosti in vse narode. To kaže le prava katoliška cerkev, v kateri Gospod kraljuje na vse veke. Kako vzvišene misli so to, in kako velikanska je naloga višje cerkve. In pri tem imajo tudi lepo nalogo katoliški, zlasti cerkveni časniki.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. — Iz imenika družbe Jezusove, avstro-ogrske provincije, kateri je ravnokar izšel za leto 1897., zvemo, da je v ti provinciji letos mašnikov 318, školastikov 173 in lajikov 239, skupaj 730. Provincija vlada od 9. avgusta 1894. preč. P. Franc Ksav. Vidmann, rojen Dunajčan s 4 svetovalci vred. Keridencij ima 8, dve postaji in 7 kolegijev. Novici se izgojujejo v Št. Andražu na Koroškem, v Trnovem na Ogerskem in v Velehradu. Tretja probacija ali zadnji novicij je v Lincu poleg Dunaja. Provincija ima v Avstraliji, in sicer v severni 1 in v južni 5 rezidencij, kjer misijonari 18 mašnikov in 20 lajikov. — Vsih jezuitov, po vseh delih sveta razdeljenih je zdaj: 6070 mašnikov, 4416 školastikov in 3765 lajikov, skupaj 14251, 182 več od vlani. — Naj še povemo, koliko je naših rojakov pri jezuitih, kje da so, in kaj delajo? P. Fr. Doljak je slov. misijonar v Št. Andražu. — P. Hoffer Aleksander je gimn. profesor v Travniku (Bosnija) in uči vesoljno zgodovino in zemljepisje v 8. 7. 6. in 5. razredu; modroslovje pa v 8. in 7. razredu. — P. Končar Matevž je gimn. prefekt v Travniku, in uči nemški jezik v 8. in 7. razredu. — P. Lampe Tomaž, špiritual v Celovškem semenišču. — P. Fr. Sajovic, špiritual in slov. pri-

digar v Ljubljani. P. Fr. Slavič, gimn. profesor v Travniku, uči latinščino in grščino v 7., in grščino v 6. razredu. — P. Janez Stare daje duhovne vaje v Linc-u (Dunaj XIII. okraj.) — P. Vrhovec Jak. je slov. misijonar v Ljubljani. — B. Alojzij Žužek je gimn. prefekt v Kalksburgu. — Fr. Arbanas Karol je v Požunu pomočnik pristavnika. — Fr. Dostal Ljudevit je v Št. Andražu, kjer se uči govornišva. — Fr. Erzin Alojzij je v 2. letu modroslovja v Požunu. — Fr. Jelenc Jož. je zakristan v Serajevem. — Magister Kunstelj Janez je gimn. profesor v Lincu, in uči matematiko v 4. 3. 2. in 1. razredu; uči tudi tesnopisje. — Fr. Kolenc Jan. je novic v Trnovem na Ogerskem. — Fr. Mavc Franc je zakristan pri sv. Florijanu v Ljubljani. — Magister Rakovec Engelbert je gimn. profesor v Mariaschein-u na Češkem, in uči latinščino in grščino v 5. razredu, in latinščino v 6. razredu. — Fr. Tomc Franc je v 1. letu modroslovja v Požunu. — Magister Umnik Franc, gimn. profesor v Travniku, uči krščanski nauk, latinsko, grško, hrvatsko in nemško v 4. razredu. — Fr. Verhunc Jan. oskrbuje obednico v Kaloči na Ogrskem. Vsih skup je: 9 mašnikov, 6 školastikov in 5 lajikov.

Iz Črnomlja. (Nadalje in konec.) Naj poročam, kakor sem obljubil že zadnjikrat, še o lepi slovesnosti, ki se je vršila pri nas v Črnomlju v nedeljo po božiču lanskega leta. Blagoslovil in postavil se je nov križev pot. Č. g. p. Benigen Snój iz Novega Mesta so vodili cerkveno opravilo.

Ob 9. uri zjutraj so se prenesle nove postajne podobe iz župnišča v farno cerkev; nosili so jih domači fantje, 28 po številu, med katerimi je bila večina takih, ki so vpisani v bratovščino vednega češčenja sv. R. Telesa. Ko se je procesija s podobami pomikala od cerkvenih vrat proti velikemu altarju, so pevci zapeli veličastno pesem: „Venilla regis“ — (Glej kraljevo znamenje). Pred velikim altarjem so se podobe postavile na določen prostor; potem pa so č. g. pater stopili na prižnico in nam v lepem govoru pojasnili zgodovino in pomen sv. križevega pota, in tudi povedali: kako ga moramo moliti, da se odpuški zadobe.

Po pridigi se je vršil ginljivi obred blagoslovljenja križev in slik. Nato so krepki mladenči kaj ročno postavili podobo za podobo na odločena mesta. Kakor hitro se je slika z blagoslovljenim križem obesila na steno, molil se je dotični oddelek iz pobožnosti križevega pota in pevci na koru so zapeli primerno pesem. Tako je šlo od postaje do postaje naprej in čez dobre pol ure je bil novi križev pot razobešen po cerkvenih stenah. Nato je bila slovesna sv. maša, katero je povzdigovalo lepo ubrano petje pod vodstvom g. učitelja Rudolfa Schillerja. Z zahvalno pesmijo smo sklenili slovesnost.

Pa skoro bi bil pozabil povedati cenjenim bralcem „Zg. Danice“: kako lep da je naš novi križev pot. Slike je napravil g. Ogrin z Vrhnike; bogato pozlačene okvire pa je izdelal g. Vurnik, ki je, kakor znano, postavil tudi nove altarje in prižnico. Slike same zase so visoke po 1 m; cela podoba z okvirom pa meri 2 m 40 cm na visokost. Zares krasno delo je oboje: slike in okviri — delo hvale mojstra, ki sta vsak v svoji stroki prava umetnika. Cerkev je pridobila z novim križevim potom veliko na lepoti in prijaznosti. Reči smemo, da daleč na okoli nimajo kmalu tako lepih postaj sv. križevega pota. Da bi

le radi Belokranjci premišljevali pred temi podobami trpljenje Gospodovo! No, reči smem, da so se že iz začetka dobro prijeli. Ob nedeljah, še celo ob delavnikih je videti dokaj pobožnih molivcev, ki hodijo od podobe do podobe in molijo križev pot.

Popoludne ob 2. uri pa je bil shod za III. red, ki šteje v naši fari veliko udov. Prihitelo je pa ta dan tudi iz sosednjih fara precej bratov in sester III. reda, ki so pazljivo poslušali g. patra, ko je v jedrnatem govoru posebno poudaril zoper III. red pobijal in zavračal. Na to so vsi skupno prejeli papežev blagoslov. Vpisalo se je ta dan nad 40 novih udov in p. Benigen je odšel izmed nas s prepričanjem, da je na Belokranjskem še veliko pobožnih ljudi, ki bi se radi zveličali v tretjem redu. —

Da so naši tretjeredniki in tretjerednice res vnete za dobro stvar, dokazuje tudi to: da so dali napraviti lepo oljnato sliko sv. Frančiška, ki sedaj visi v farni cerkvi blizu velikega altarja na moški strani.

Tako je sedaj naša farna cerkev res kakor ozaljšana nevesta Kristusova. Še eno željo imamo: to namreč, da bi v kratkem času mogli obhajati v prenovljeni cerkvi sv. misijon. Tako je namreč napis, ki je stal pri obeh slovesnostih pred cerkvenimi vrati:

»Prenovili, Gospod, smo Tvoj hram;
Prenovi še srca Ti nam!«

S Šmarne gore. Preteklo leto 1896 je bilo na Šmarni gori opravljenih 107 sv. maš, dočim jih je bilo l. 1895 84 opravljenih. To precejšnje število kaže, da ta starodavna in daleč sloveča Božja pot ni bila zapuščena, četudi sedaj ni nobenega duhovnika ondi, odkar je umrl pokojni vč. g. Frančišek Štrukelj.

Večinoma vsaki dan so prihajali romarji na to Božjo pot, posebno pa v nedeljah, ko je bila gotova sv. maša ob polu 10. uri.

Le eno nedeljo ni bilo sv. maše, t. j. na nedeljo sladkega imena Marijinega. Žal, da se je ravno na ta dan to zgodilo, ker je prišlo veliko romarjev na Šmarno goro. Pa tukaj se ni dalo pomagati. Naprošen je bil neki duhovnik iz Ljubljane, ki pa je bil zadržan zaradi bolezni družega duhovnika. To pa je vč. vodiški g. župnik zvedel šele v soboto zvečer ob 9. uri. Kako je bilo mogoče kar čez noč duhovnika dobiti za drugi dan? V domači fari pa je bil ta dan shod pod Šinkovim turnom in je morala biti tam ena sv. maša, ena pa doma.

Žalibog, da je ravno za Božje poti tako slabo preskrbljeno glede dohodkov za duhovnika, in zato ne more biti ondi duhovnik stalno nastavljen. Na Šmarni gori more shajati le duhovnik v pokoji. Pa kdo bode bolan, slaboten ali star šel na tako visoko goro, četudi samo zato, da bi maševal? Res, vnet častilec Marijin mora biti, mora imeti velikodušno srce, kdor se poda na Šmarno goro, kakor je bil pokojni vč. g. Fr. Štrukelj, ki je 23 let oskrboval Božjo službo na tej Marijini gori. — O da bi se našel dobrotnik, ki bi hotel Mariji to veselje narediti in s kako ustanovo zboljšati dohodke duhovniku na Šmarni gori. Smemo reči, da bi Marija za to njej skazano veselje njemu sprosil milosti pri Bogu.

Dotlej pa je treba duhovniku, ki bi prišel vže onemogel od truda pastirske službe na to Marijino Božjo pot, požrtvovalnosti in ljubezni do Marije. Vneti Marijin častilec se ne bo strašil niti visoke gore, niti dolgega časa, niti osamljenosti po zimi:

ker kdo je sam, ako je pri Mariji? Komu bo dolg čas, ako je pri svoji materi? Komu bo previsoko, ako hrepeni priti še višje, tje, kamor je bila Marija vzeta, — v nebesa? Duhovni bratje! Ali ni med nami nobenega sv. Janeza Evangelista, učenca Jezusovega, kateri bi sprejel Marijo na Šmarni gori v svoje varstvo, kakor jo je sprejel sv. Janez na gori Kalvariji? Zraven Marije pa potrebuje varuha Sionskega ondi tudi Jezus v presv. Rešnjem Telesu. Kako žalostna je zares Božja pot brez sv. Rešnjega Telesa, to priča povprašanje romarjev: „Ali ni tu sv. Rešnjega Telesa?“ Zares, kako si more pobožni romar misliti Marijo brez Jezusa?

Marija! Vzbudi in nagni srcé Tebi vdanega duhovnika, da se odloči za slovečo, starodavno Božjo pot, jo ohraniti, Tebi in Tvojemu Sinu služiti in sebi pripravljati pot proti nebesom!

Iz Marije-Zvezde v jugoslavenski Bosni. Pozdravlja te, milo draga „Zgodnja Danica“: Marija-Zvezda in vsa njena redovna zadruga sinov sv. Bernarda in vsi mali, kojih prijatelj je Jezus — sirotinski dečki, za novo leto in tvoj siavni petdesetletni jubilej in ti čestitajo: milost in blagoslov podvzetju in delovanju tvojemu od Boga trojedinega, naklonjenost in pomoč blažene Device Marije, Obilno iskrenih sotrudnikov, naročnikov, čitateljev in milodarovalcev tebi in po tebi v večjo slavo Božjo, čiščenje Marije Device, v razširjenje in povečanje sv. vere in cerkve rimo-katoliške, ter v časni in večni blagor človeštva, osobito naroda slovenskega. Mila „Zgodnja Danica“, prvi katoliški cerkveni slovenski časopis, vedno bila si iz početka ustanove samostana Marije-Zvezde in sirotnih dečkov zavodu pomočnica; mnogo pomočkov si naklonila in pridobila za krščanske rimo-katol. naprave naše pred zavzetjem Bosne, ko smo bili še pod vlado osmansko-turško in pozneji.

Vsaki dan se opravljajo ss. maše in molitve v opatiji Marije-Zvezde, tudi sirotinski dečki v zavodu vzdigajo srca in roke k srcu Božjemu in deviški materi božji, v blagor tvoj in dobrotnikov, po tebi naklonjenih. Živi, deluj, posreduj in pospešuj vse lepo, blagonosno in dobro, milo-ljuba „Zgodnja Danica“ še na mnoga leta!

Božične praznike imeli so sirotni dečki v zavodu Marije-Zvezde lepe božične predstave in pobožne veselice.

Na dvorišču samostana postavljena je iz kamenja, lurdski podobna duplina; v njo postavili so velekrasni kip čistega Spočetja — Marijo Devico po prikazanju v Lurdu. Visokočastiti gospod opat v cerkveni pontifikalni obleki, mašniki, redovniki, koralni bratje, oblati, vsi v beli redovni obleki, bratje lajiki v rujavi redovni obleki, samostanski vdruženci in sirotni dečki šli so v dolgi lepo uvrščeni procesiji iz cerkve, pevajoči sv. pesme in opravljajoč molitev sv. rožnega venca k lurdski votlini; tam se je slovesno blagoslovil lepi kip Brezmadežne, in govorjen je bil cerkveni govor, v slavo Mariji Devici tako prešinjivo, da je maloktero oko sv. ginjenja brezsolno ostalo. Ta mila in sveto ginljiva lurdska predstava v sredini prostornega dvorišča je ostrega reda menihom in sirotnim dečkom v tolažbo, spodbudo k vsemu dobremu in krepostnemu, pa tudi v sveto veselje.

Pristopilo je več mladenčev in mož, tudi iz svetovno duhovskega stanu v strogi red sv. Bernarda — trapistov pretečeno leto, precejšno število jih je storilo redovno obljubo, kar je tolažilno in veselo za te maloverne, mehkužne, materijalistične čase . . .

Najbolj pa potrebujejo oni cerkveni redovi in družbe vrlih, izvrstnih in sposobnih udov — članov, koji imajo zavode za vzgojo človeške mladine; z vzgojo in poučevanjem pečajo se v to odločeni menihi sv. Bernarda — trapisti v jugoslavenski Bosni, v sirotinskih dečkov zavodu Marije-Zvezde. Ali, ker je ta red strog, se ga mnogi omikanci bojijo. Sirotni dečki se množijo in tako mnogokrat primanjkuje sposobnih vzgojilnih in učilnih oseb strogega cerkvenega reda. Ako bi se istinito in živo verovalo v večno življenje, po kratkem tem življenju na zemlji, na večno plačilo in veselje, pa na večne kazni in trpljenje; bi se toliko ne gledalo, čeprav bi se ta kratki čas zemeljskega življenja bolj spokorno živelo.

Redovniki, reformirani cistercijenzi — trapisti, bi radi v jugoslavenski Bosni napravili še drugi deški zavod pod varstvom in naslovom rožnivenške Kraljice; lepo in veliko zemljišče za to že imajo na pripravnem in jako zdravem kraju v Brežičanih poleg Prjedora v novi rim-kat. občini sv. Jožefa — sv. družine. Pri napravi vzgojilnih in učilnih zavodov mladine je posebno treba v ozir jemati in oskrbeti, da so v zdravem in pripravnem kraju, v čistem bolj zdravem zraku in ne preveč v šumu mest in trgov!

Jugoslavenska Bosna je na mestu, kjer si vshod in zahod roke podajeta; za to je skrbeti in pomagati, da se krščanstvo rimo katol. pomnoži, razširja, vzvišuje in okrepi, zato je pa potreba raznovrstnih cerkvenih in posvetnih naprav. In, ako je to kje treba, je v tej pokrajini še med večino razkolnikov in muhamedancev stokrat bolj potreba . . .

Razgled po svetu.

iz Rima 8. januarja. Včeraj, t. j. 7. januarja kmalo po polnoči je po kratki pa mučni bolezni v Gospodu zaspal preč. g. Mnsg. Ivan Črnčič, doktor bogoslovja in vodja ilirskega kolegija pri sv. Jeronimu v Rimu

Bil je rajnci mož plemenitega značaja, ljubeznjiv in postrežljiv zlasti slovenskim duhovnikom, ki so ga tukaj radi obiskovali in pri njem svéta iskali. Naj se odpočije blagi pokojnik in pri dobrotljivem Stvarniku vživa zaslužen plačilo. Slovenski duhovščini ga priporočamo v pobožni „Memento“.

Rim, 23. dec. je sprejel sv. oče, kakor običajno, kardinale, ki so mu prišli čestitat k božičnim praznikom. Vsprejema so se udeležili tudi patrijarhi, nadškofje, škofje in drugi cerkveni in svetni dostojanstveniki papeževega dvora. V imenu sv. kolegija je prebral čestitko dekan, kardinal Oreglia di Santo Stefano. V tej povdarja, da še vedno vlada oni nasprotni duh papeštvu, ki zaslepljuje mogočne voditelje države, da raje žrtvujejo usodo naroda nego se pokore glasu cerkvenega poglavarja. To se je pokazalo zadnji čas, ko je hotel sv. oče oprostiti laške vjetnike. Sv. oče se je prav toplo zahvalil za voščila. Imel je daljši govor, v katerem je zlasti povdarjal, da hoče zadnje dneve svojega zemskega življenja porabiti jedino le v čast božjo in v prid njemu izročene cerkve. Hudo ga boli, da se mu ni posrečila name-

rovana rešitev laških vjetnikov, ki so morali prestatati mnogo težav in neprijetnostij v daljni Afriki. Toda njegovo delo usmiljenja je bilo poplačano z nehvaležnostjo in zasramovanjem. Konečno je podelil sv. oče vsem navzočim apostolski blagoslov. Zdravje sv. očeta je zelo ugodno. Bog naj ga ohrani še mnogo let v korist sv. cerkve.

Rumunija. (Zjedinjevanje razkolnikov z Rimom.) Gotovo je, da je očetovsko približanje Leona XIII. napravilo na veliko razkolnikov raznih vztočnih cerkvá velik vtis. Toda stari predsodki se ne dajo tako lahko premagati, in zato se je klic papežev na jako različen način vsprejel. Tako se godi tudi v Rumuniji. Vzglede tega povzamemo iz pisma nemške redovnice iz zavoda angleških gospodičen v Rumuniji, v katerem popisuje poset rumunsko-razkolnega samostana Cocos (t. j. petelin) na dolnji Donavi. V tem meniškem samostanu je bival ravno rumunski pop (razkolni duhovnik), ki je kazal nad našim prihodom veliko veselje. Naročeno mu je bilo, da naj vspodbudi menihe k zjedinjenju, in je tudi nas prisrčno nagovoril. Bilo je le malo, večjidel starih menihov v samostanu prisotnih. Ko je pri pozdravu izrazil svoje veliko veselje o našem prihodu, ker so po njegovem mnenju odstranjene meje, ki so nas ločile, — so zablížčale nekemu staremu menihu jezno oči. Vendar je še molčal. Ko je pa pop nadaljeval in izrazil svojo gorečo željo, da bi naj bili pač kmalu vsi združeni v jedni veri, ter je pri tem častitljivi prednici prisrčno segel v roke, se stavec ni mogel več vzdržati, temveč je rekel razjarjen: „Bine, dar cine e ortodox, se more ortodox!“ t. j. „Dobro, toda kdor je že enkrat pravoslaven, naj tudi pravoslaven umrje!“ Popa so te besede jako užalostile, in izrazil je potem prednici veliko obžalovanje o toliki trdovratnosti. Dasi uvidijo premnogi, da so v zmoti, vendar jim ošabnost ne pripusti, da bi spoznali resnico. Veliko moramo moliti in darovati, da pride kmalu čas, ko se združimo.

Jedna naših starejših gojenk je očitno priznala svojim součenkam, da hodi njen oče vsako nedeljo v katoliško cerkev, ker v njih cerkvi ni nobene pobožnosti. Ko se drugim to ni prav zdelo, je odvrnila: „No, kaj pa mislite, saj ne bode več dolgo, ko bomo vsi združeni“. Vendar ho treba še veliko truda, predno se to zgodi. —

Angleško. (Protestantstvo in katoličanstvo.) Protestantski časopis „Daily Chronicle“ se pritožuje, da po Angleškem zlasti ubožnejši ljudje in delavci vedno redkeje obiskujejo službo božjo. Tako je n. pr. na vzhodu Londona mesto Soredit, ki šteje 124.000 prebivalcev; izmed teh jih obiskuje komaj 5000 službo božjo. V mestu Whitehopel je prebivalcev 76.000, in med njimi so skoro vsi brezverci. Da tako vidno peša vera med protestanti, je gotovo to vzrok, da so notranje razmere v anglikanski cerkvi jako neugodne. Mnogokrat se pripeti, da se dva duhovnika iste škofije ne vjemata v razlaganju verskih resnic ter različno pridigujeta; poleg tega se le malo brigajo duhovniki za svoje podložne vernike. Velikanska je razlika, ki vlada v anglikanski cerkvi med bogataši in ubožci; sem in tja nastanejo prepiri glede verskih nauk med duhovnikom in škofom, ki je velikrat sam slabo podučen v verskih zadevah. Vsi navedeni vzroki odtujujejo ljudstvo od cerkve. — Vse drugačno je stanje v katoliški cerkvi na Angleškem.

Katoliško ljudstvo se strinja s svojimi dušnimi pastirji. Povsodi se razlaga raz prižnic jedna in ista sv. vera. Duhovniki zahajajo ne oziraje se na bogastvo ali uboštvo svojih vernikov tudi v najbornejšo kočo ter jim pomagajo v sili in jim dajo dobre svete. V katoliški cerkvi najde ljudstvo pravo dušno hrano in tolažilo. Radi tega je tudi obiskovanje katoliških cerkva mnogobrojnejše nego protestantskih. Tudi se ne more po teh krajih, kjer ima katoliška vera mnogo privrženecv, socialna demokracija tako pogubonosno širiti nego po protestantskih krajih. To opazimo lahko tudi pri nas na Avstrijskem. V onih krajih, kjer biva verno ljudstvo in je zvesto in poslušno svojim dušnim pastirjem, gotovo ne bo mogel dobiti socializem trdne podlage. Ljudstvo se ne bo dalo pregovoriti in zapeljati zvitim agentom, ki se rede od delavskih žuljev, ki hodijo okoli ter iščejo, koga bi vjeli v svoje mreže.

Carjigrad (Sedanji položaj zatiranih Armencev.) Iz dnevnikov in nekoliko tudi iz „Danice“ so čislani bralci zvedeli o grozovitih dogodkih, ki so se vršili pred kratkim v turškem glavnem mestu vpričo zastopnikov evropskih držav. Naj vzlic temu še nekoliko o tem poročamo in sicer iz poročila dopisnika, ki je to videl z lastnimi očmi. Dotičnik pravi, da je število onih, ki so bili kot stekli psi na najvišje povelje na cestah in v hišah z bodali in noži pomorjeni, do osem tisoč. Parola je bila, naj se vsi moški Armenci po carjigradski okolici pomoré na jeden mah. Resnično divjaški in surovi način, s katerim se je izvrševalo to povelje, je bil prenesramen, da bi se opisoval. „Trupla ubozih žrtev tega nepopisnega klanja so najpreje slekli in oropali vsega, kar je bilo količkaj vredno; potem so jih naložili na kak umazan voz ter jih odpeljali na pokopališče ali pa — v morje. Našteli so blizu 40 takih tovornih voz. Bog, kako grozno prevažanje! Vsak voz je spremljal jeden vojak ali redar. Osupnjeni gledalci so morali v stran obračati oči, — kajti niti najmanjšega pregrinjala ni bilo, da bi pokrilo naga in večinoma strašno razmesarjena trupla. Roke, noge in celo razbite ter s krvjo oblite glave so visele sem pa tja mahajoč raz vóz!“

Materijelne izgube za časa morije in pozneje nadaljevanega ropanja se cenijo na več milijonov pijastrov.

Panika med bednim narodom je bila strašna. Stanovanje katoliško armenskega patrijarha je bilo vedno prenapolnjeno z beguni, ki so se tresli za svoje življenje. In tudi pozneje, ko je zavladal mir, je zadoščal najmanjši nenavaden hrup, da se je dvor patrijarhovega stanovanja napolnil zopet s celimi trumami ubogih Armencev, ki so iz turških mestnih delov iskali tu svoje zavetje.

Nadaljna poročila iz Carigrada pišejo o hipnem položaju Armencev. „Policijska oblast pošlje vse Armence, ki pridejo iz kmetov v Carigrad, nazaj v njih domovino. Ti ubožci so zaslužili tukaj vsak dan nekaj pijastrov in z njimi živili svoje družine. Ko se povrnejo domov, so v največji zadregi. Armenci si ne upajo ostaviti svojih bivališč in zavetišč. Delo in trgovina je zastala. Od česa naj žive? Kako naj prežive družine svoje? Kako naj vrh tega še davke plačujejo? Ta položaj je novo zaželjeno sredstvo, da bi armenski narod iztrebili in ga zatrli. K sreči pomagajo unanja poslanstva tistim Armencem, ki so policiji ušli in našli zavetje pri konzulatih, da morejo

oditi v inozemstvo. Še nikoli se ni kak narod tako grozovito preganjal. Msgr. Azrian, patrijarh katoliških Armencev, se ni malo trudil, da bi svojce ohranil groznega nasilstva. Vsakemu izmed teh armenskih delavcev ali hišnih služabnikov je dal list, v katerem je potrdil, da so katoličani, ne da bi omenil, kakšnega rodu so. Ime Armencev je vladi tako zoperno, da zadostuje, da onega, ki je nosi, prežene. Ker so pa upravne oblasti in unanje kupčijske tvrdke armenskim delavcem in hišnim služabnikom službo odpovedali, so ti ubožci v največji potrebi in se obračajo za pomoč do patrijarha. Vrh tega ima patrijarh na svoji skrbi družine štiridesetih katoliških Armencev, ki so bili pri zadnjem krvavem klanju v Peri in Galati pomorjeni. (Konec pride.)

Aleksandrija. Msgr. Makarij, katerega so bili poslali sv. oče v Abesinijo k Meneliku radi oproščenja laških vjetnikov, se je povrnil iz Rima v svojo stolico. Nedavno je odposlal do svoje duhovščine pastirsko pismo, v katerem se najprej zahvaljuje za slovesni vsprejem, katerega so mu napravili ob njegovem povratku in potem popisuje svoje bivanje v Rimu in Abesiniji. V tem pastirskem pismu je posebno važno za nas sledeče mesto „Da imenuje Menelik pismo papeževo „očetovsko“ in papeža samega „skupnega očeta vseh kristjanov“ se sklicuje na postavno knjigo (kodeks) kraljev etijopskih. Ondi se nahaja kanon št. 44, katerega pripisujeta abesinska in koptiška cerkev 318 očetom zbranim na nicejskem koncilu. Tu se bere: Kakor ima patrijarh oblast nad svojimi podložnimi nadškofi in škofi, tako ima tudi rimski škof oblast nad vsemi patrijarhi, ker je njih knez in glavar, kakor je bil sv. Peter, kateremu je dal Bog oblast nad vsemi pastirji in verniki. Ta kodeks etijopskih kraljev je jeden najstarejših državnih listov in pripoznava primat rimskega papeža. Mi katoličani ne potrebujemo nobene podučbe o tej zadevi, ker verujemo, da je rimski papež pravi glavar vseh vernikov; a protestantje, ki govore o neki prisvojeni oblasti papeževi, naj se potrudijo v Abesinijo ter naj se pouče ondí.

Kakor se nam poroča, so se nehala pogajanja med Vatikanom in Menelikom. Sklenilo se je ustanoviti v Abesiniji katoliško škofijo. Več katoliških misijonarjev je že tja odpotovalo — Vedno boljši časi za katoliško cerkev in nje poglavarja!

Nova Gvineja. (Koliká nesreča so krokodili.) V. č. g. o. Viktor de Rijck, misijonar presv. serca Jezusovega, piše iz misijonske postaje „Jesu de Babua“ na reki sv. Jožefa: „Krokodili so tukajšnji deželi prava nesreča. Veliko ljudij postane njih žrtva. Še pred malo dnevi si je upala Anobabino, glavarjeva hčerka, pri vodi nekoliko predaleč, da bi zajela boli čiste vode, ko jo na mah strašen krokodil zagrabi. Glasen krik! Takoj je pritekel misijonar in vsi vaščani na mesto. Prepozno! Sicer so videli še groznega krokodila z njegovo žrtvo. Še enkrat vzdignó otrok svoje ročice, — potem so ju zagrnili valovi. Močnejši med našimi ljudmi so skočili s silnim pogunom v valove za roparjem; toda zaman. — Nesrečni otrok je bil že dobro poučen in se je pripravljaj na sv. krst. Upamo, da je morebiti v želji po sv. krstu umrl.

To je že četrta žrtva v tem kraju. Trenotek nepazljivosti zadostuje, da ga ti strašni roparji odpeljejo. Kadar gredo ženske po vode, gredo z njimi

možje in tolčejo z dolgimi palicami po vodi, — toliko časa ni nevarnosti.

Drugi dan po omenjeni nesreči sta privezala br. Gabrijel in o. Coltee košček mesa na železen kavelj in to pritrdila kot vado na verigo ter vrgla vse skupaj na vrvi v vodo. Nekaj ur pozneje je prišel o. Bouellat s čolnom tja. Pri bregu je ugledal velikega krokodila, ki je v vodi divje okrog sebe tolkel, da bi se oprostil požrtega kavlja. Vlekel je tako močno, da se je vrvi pretrgala. in odplul je s kavljem in verigo v gobcu. Nekaj dni pozneje je šel brat Gabrijel tik reke na lov. Ustrelil je belo papigo, ki je padla v vodo. Med tem ko je gledal brat za ustreljeno ptico, je začul mahoma rožljanje neke verige. Skril se je za trsliko, ker mislil si je takoj, da je krokodil. In tako je tudi bilo. Videl je, kako se je grozno truplo sem pomikalo, — da požre ptico. Brat, ki je imel le strelivo za ptice, ga vstrelil v glavo; žival se je pčtem še večkrat pokazala, nato pa je izginila. Ali kavelj bode krokodil jako težko prebavil.*

I. Bratovske zadeve

molitvenega apostoljstva.

Nameni za mesec prosinec (januarij) 1897.

(Spis poterjen od sv. Očeta.)

a) Glavni namen.

Redovniki.

b) Posebni nameni:

16.) **Sv. Marcel.** Katoliško časopisje Naprava katoliških vojaških zbirališč. Priprave za avstrijske državnozbornske volitve.

17.) **Fraznik imena Jezusovega. Sv. Antonij opat.** Tovarištvo Jezusovo. Marijanske kongregacije. Hudo skušani.

18.) **Sv. Petra stol.** Papež in rimsko vprašanje. Kardinali. Premaganje strahu pred ljudmi. Islandija in severni misijoni.

19.) **Sv. Kanut.** Pospešitev povrnitve ustočnih protestantskih bratov k materi sv. cerkvi Mnogo spreobrnjenecv.

20.) **Sv. Fabijan in Sebastijan.** Voditelji katoliškega ljudstva. Katoliške dijaške zveze Odvrnitev kužnih bolezni.

21.) **Sv. Neža.** Prirastek molitvenih apostolov po številu in vnetosti. Krščanske device. Umobolni.

22.) **Sv. Lutthilda.** Katoliške pokrajine ob Renu. Čistost, ubogljivost in pridnost za mladino. Znanstveno podjetje.

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca sv. Jožefa, sv. Nikolaja, sv. Mohorja in Fortunata, naših angeljev varhov in vseh naših patronov Bog dobrotno odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešeštvovanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe. — V veliki potrebi se priporoča oseba Materi božji, sv. sv. Jožefu, sv. Joahimu, sv. Ani in sv. Antonu ter obljubi, ako bo uslišana očitno se zahvaliti.

Listek za raznoterosti.

Monsign. Jeranova dijaška misa. Za mesec december l. l. je bilo treba plačati v ljudski kuhinji za hrano 176 gld. 62 kr., za stanovanje 32 gld 50 kr., za hrano po zasebnih stanovanjih 37 gld. 25 kr., za manjše šolske potrebe 7 gld. 56 kr., skupaj torej 253 gld. 93 kr. — Ta mesec je bilo nekoliko manj stroškov zaradi božičnih počitnic, vendar so stroški primeroma visoki, ker smo v minolem mesecu dobili

le malo podpore. — Želeč še enkrat vsem blagim dobrotnikom srečno novo leto, priporočam tudi v tem letu blagim dobrotnikom Jeranovo dijaško miso v dobrohotno podporo. Usmiljenje do ubogih ne bo nikdar pozabljeno.

And. Kalan.

V Ljubljani, 8. januarija 1897.

Dvoje daril pustnim norcem. Nikdar ljudje ne nehajo žaliti Boga, toda v predpustu žalijo ga še prav posebno, kakor bi se jim mudilo, da prej ko prej napolnijo mero svojih grehov. Pošteno in pametno razveseljevanje ni nikjer prepovedano, marveč Gospod je celo ukazal: „Veselite se z veselimi“ in tudi sam je šel na ženitnino v Kani galilejski. Večina pustnih razveseljevanj pa v naših časih le meri na to, da se greh dela. Seve, na veselico se mora iti kolikor mogoče ozaljšan in lišpan, posebno ženskemu spolu je to glavna skrb. No, jaz vam pa dam še dvoje daril s seboj, kadar greste na ples ali kam drugam pusta počastit. Prvo je majhna steklenica, drugo pa lepo rudeče jabelko. V tej steklenici je voda iz Mrtvega morja. Le pokusite jo! Bre, kdo bi to pil, slana jo, grenka, kar usta skup vleče, rajše žeje umrjem, ko to pijem. — Pa veste kaj pomeni ta voda, kaj mrtvo morje? To morje je 20 ur dolg stavek. kterege je zapisal prst božji s skalami, vodo, soljo, ognjem in žveplom nad pregrešnimi mesti Sodoma in Gomora, stavek, kterege ne morejo ljudje zbrisati in ki se glasi: „Ne uganjaj nečistosti!“ Predno greš na ples, le popij malo te vode in jo poduhaj in misli na Mrtvo morje in potem pa pojdi in greši, če se ne bojiš Boga.

Kako lepo je to jabolko! Nalašč sem ga prinesel za vas iz jutrove dežele. Kadar ste se že dovolj nanoreli in se hočete malo okrepiti, le ugriznite to jabolko. Kaj pa se mrdate, ali mar to jabolko ni mar dobro, ne? Saj ga je sam prah in pepel in črv v sreči, kdo bo to jedel! — A tako; glej, podoba natančno nečistega greha: pod lepo kožo sama gnjiloba in ostudnost. Kratka je slast, pa dolgo kesanje, daj Bog, da bi se ne bilo treba na veke vam kesati.

Dobrotni darovi.

Za monsign. Jeranovo dijaško miso: Mil. g. proš. dr. Ant. Jarc 5 gld. — Blagorodna grofica Gabrijela Auerspergova kot kruhe sv. Antona 5 gld. — B. B. 4. gld. — G. Ant. Dolinar, farni upravitelj v Lucinah 2 gld. 50 kr. kot spomin na v preteklem letu umrle drage mu rajke. — Neimenovana 5 gld.

Za monsign. Jeranov spomenik: *) G. A. Dolinar iz Lučin 1 gold. —

Za cerkvico sv. Jakoba na Brezovci: Mil. g. proš. dr. Anton Jarc 5 gld.

Za pogorelce v Hrenovicah: Mil. g. proš. dr. Ant. Jarc 5 gld. — B. B. 2 gld. — Gdč. Pfefererjeva 5 gld.

Za misijone: Mil. g. proš. dr. A. Jarc 5 gld. — Gorjanska župnija 11 gld.

Za sv. Detinstvo: Zbirka iz Spod. Bernika 20 gld. — Neimenovana 2 gld. — Č. g. Mih. Saje, župnik v Štangi 1 gld. 80 kr.

Za cerkev sv. Jožefa v Prjedoru: Neimenovan 50 gld.

Za bratovščino sv. Bonifacija: A. D. M. G. 2 gld.

Za srednjo Afriko: Zbirka iz Zalega loga 5 gld. — A. D. M. G. 5 gld. — G. J. Bajec iz Ustij 5 gld. 80 kr.

Za sv. Očeta: Gorjanska župnija 10 gld.

Za Salezijance v Turinu: A. D. M. G. 3 gld.

Za kruhe sv. Antona: G. Jan. Zabukovec kapelan v Podbrezji 2 gld.

*) Na grob pokojnega kanonika Jerana je bil pred vsemi Svetimi postavljen lep nagrobnik iz granita.

Listnica vredništva: G. J. L. v Ž.: Lepa hvala za poslano nadaljevanje. Pride prihodnjič.